

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tisku.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

O novem davku na žganje.

V.

(Konec.)

Največ zatajevanja samega sebe stal je oni paragraf, kateri določa davčne restitucije za slučaj, če se žganje obdačeno s konsumnim davkom iz jedne državne polovice spravi v drugo ter tam zaužije. § 74 namreč velevala, da je v tem slučaju davek, in sicer po nižji davčni meri 35 gld od ozemlja, katero uvaža tako blago, povrniti ozemlju, katero ga je odpravilo, le s pridržkom, da se količina iz dotične državne polovice v inozemstvo eksportiranega alkohola odtegne od importa iz sosedne državne polovice. Recimo torej, da se je z Ogerskega k nam dovažalo tekom jednega leta za 100.000 hektolit. več žganja, nego smo ga mi bili oddali preko-litvanskim sosedom ter recimo, da je vrh tega naš eksport znašal 50.000 hektolitrov, potem je nam povrniti davek od (100.000 — 50.000 =) 50.000 hektolitrov, tedaj $50.000 \times 35 = 1.750.000$ gold. Sedaj pa znamo, da Ogri dokaj alkohola uvažajo v tostransko državno polovico. L. 1886 znašal je presežek ogerskega importa v naše ozemlje pač le 44.620 q, leta 1887 bil je celo le 34.836 q, a v prejšnjih letih bilo je razmerje za nas mnogo manj ugodno, in neizogibna posledica določila v zmislu § 74. bode za naš državni proračun, da bomo vsako leto nekoliko milijonov Ogrom dolžni za davčne restitucije pri špiritu. Toda, kar smo izustili pri § 3. glede kontingentnih deležev, to velja v polni meri tudi za davčno povrnitev. Ogerska nagodba nas tu tepe, mi uvidevamo pogubne posledice, toda ubraniti se jih ne moremo! Tem manj, ker smo isto načelo stoprav pred jednim letom bili vsprejeli pri sladornem davku, kar se najbolj razvidi iz tega, da je § 74 od besede do besede jednak s § 46. sladorne postave, le s tem naravnim razločkom, da tam, kjer v jednom zakonu nahaja se izraz „slador“, drug zakon govori o „alkoholu“. Logika ima svojo čudovito, svojo neizprosno moč, — uplivala je toliko celó na levičarje, da se bistvu tega usodnega paragrafa niti resno protivili niso, temveč opozicija, omejujši se na nekatere nasvete podrejene važnosti, predlagala je po posl. A. uspitzu le to premembo, naj velja način zaračunjenja ne za celih 10, marveč le za 3 leta.

§ 99. bode v nas bržkone največ nezadovolj-

nosti prouzročil. Velevala namreč, da je vse zalogo žganja, kjerkoli se nahajajo, s 1. sept. 1888 natančno in pismeno tekom treh dnij prijaviti finančnim oblastvom. Izvzet je le oni, kateri nima več nego 20 litrov žganjevine, če z žganjem trguje (krčmar, trgovec itd.), ter navadni lastnik, ako ga nima več nego 10 litrov v zalogi. Ista izjema velja tudi za špirit, namenjen za porabo v zmislu § 6., seveda s potrebnimi varstvenimi uveti. Naglašati moramo, da je tu kakor povsod v zakonu razumeti količino absolutnega alkohola. Recimo tedaj, če ima krčmar v svoji kleti kakih 60 litrov 30 % slivovke, ne bode mu treba niti je prijaviti, niti zadržati. Za vsak liter pa absolutnega alkohola nad 20 litrov, oziroma 10 litrov pobiral se bode dodatni davek (Nachsteuer) v znesku 24 kr. od litra. To bode tožarenja in jadikovanja po deželi!

Kako je komentirati to drakonično določbo? Finančna uprava, nič manj pa žganjarska obrt morata z vso silo težiti po tem, da so na dan pravokrepnosti novega zakona izpraznene zaloge, — v ta namen je dodatni davek jedino in neobhodno potrebno sredstvo. Kar se pravega špiritističe, niti pritoževati se ne moremo nad nerazmerno visočino njegovo. Davčna mera 24 gld. nastala je namreč po kombinaciji: 11 (dosedanji nominalni davek) + 24 = 35 (nižja mera konsumnega davka). Ogromna večina žganjevin tedaj v primeri z obremenjenjem po novem davčnem zakonu niti prehudo zadeta ni z dodatnim davkom. Očividna krivica pa godi se našemu domačemu izdelku, slivovki naši, brinjevcu itd. Od teh bore tekočin plačevalo se je odsihmal povprek kakih 6 gld. državnega davka; z dodatnim davkom 24 gld. bode tedaj davčno breme za zaloge, popisovane s 1. sept. t. l. zvišalo skupaj 30 gld. Od tega dneva počenši bode pač od novih pridelkov plačevati po 35 gld. od hektolitra absolutne alkoholovine, ali ta nastavek je zgolj nominalen vsled pavšalovanja, oziroma davčnega odkupa, in § 8 sam jasno kaže, da celó država pravega produkcijskega davka višje ne stavlja nego 17½ kr. od litra. Staro blago tedaj obdačeno bode 1. sept. s 30 gld. od hektolitra, novo izdelano prizadeto bode le s 17 gld. 50 kr. za isto metrično jednoto. Zaman bil je v odseku upor proti tej nejednakosti, upor, kateremu se je pridruževal tudi slovenski zastopnik, — večina je sklenila in državni zbor v obeh svojih zastopih pritrdil je odsekovemu na-

svetu! Zakon bode kmalu uradno objavljen, — obrtnikom našim, kateri razpolagajo z velikimi zalogami te baže žganih pijač bode presojati, kaj bolj kaže, ali podvreči se dodatnemu davku ali pa o pravem času izprazniti svoje kleti in shrambe do one davčnega doplačila proste količine, o kateri smo preje bili govorili.

Obširni smo postali, preobširni celó za dobrohotnega čitatelja, — toda zanimivost tega davčnega vprašanja in težavna tvarina prevladala sta celo naravno željo, kolikor mogoče kratkim biti v tej razpravi. Preostaje nam še, s političnega stališča razmotrivati to pitanje, — v to svrhu sprosimo si poseben članek!

Puttkamer.

Cel teden so ugibali razni listi, ali odstopi Puttkamer ali pa ne. Ko je že ostavka bilo vsprejeta in se še to le razglasilo ni bilo, so konservativni listi še trdili, da krize niti bilo ni, da so vsi to izmislili opozicijski listi, kateri ne morejo trpeti konservativnega ministra. Svet je že tudi mislil, da se morda vsa stvar poravnava, tembolj ker se je razglasil nov zakon o podaljšanju volilne dobe za prusko zbornico poslancev brez cesarjevega manifesta, da se imajo volitve popolnem svobodno vršiti, in se je torej na videz bilo vse zgodilo po volji konservativcev. Konservativni časniki so že triumfovali.

Njih veselje ni bilo dolgo, zvedelo se je, da Puttkamer pojde, da ga je cesar skoro prav prisilil, da pojde, ker se je opetovano jako odločno izrazil, da njegove politike ne odobrava.

Kaj pa je bilo povod odstavki ministra, ki je bil Bismarckov ljubljeneček? V poslednji seji deželnega zbora sta se zavrgli dva volitvi, ker sta se nepostavno vršili. Konservativna poslanca, ki sta bila voljena le vsled nezakonitega pritiska sta celo legislativno dobo izvrševala svoj mandat, kajti vlada je znala tako stvar zavlačevati, da je verifikacija njihovih volitev prišla še le v poslednji seji na dnevni red, ko torej ovrženje njihovega mandata ni imelo nikakega praktičnega pomena več.

Vodja svobodomiselnih stranke, poslanec Richter, je pri tej priliki dobro osvetljeval, kako je vlada postopala pri volitvah. Ni bilo mogoče, da bi njegov govor ne bil prišel do ušes cesarjevih. Cesar Friderik je potem v posebnem pismu Puttkamerju

LISTEK.

† Dr. Ivanu Antonu Scopoli-ju,

naravoslovcu in rudarskemu fiziku,

v stoletni spomin njega smrti

dne 8. malega travna 1788.

Zložil Vladimir Lenski.

Ko v našo tu preteklost se oziram,
V preteklost davno že minolih dnij,
Pogled boječe in temno upiram,
Oko v bolesti srčnej se solzi.

Možé v daljavi vidim neumorne,
Podpora naša, naše Slave kras,
Značaje resne, nepremične, vzorne,
Možé mladostni let in sivih las.

Alj davno v hladnej zemlji že ležijo,
Spomin njih le nad nami še bedi,
In tam, kjer oni v sladkem miru spijo,
Oj, dragi, tam prebivaš i že Ti!

O dà! Preteklo mnogo dolgih let je,
Ko v zemeljski si legel naročaj,
Glej, stokrat grob Ti kinčalo je cvetje,
Že stokrat krasil svet pomladni raj.

Ti mož si bil, zvest svojemu namenu,
Učen, občepriljubljen, spoštovan,
Priboril čast si svojemu imenu
Z duhá modrostjo, vstrajnostjo obdan.

Spoznavaš bisere si v dnú temine,
Spoznavaš si narave skrivno moč,
Zató rudar motrč na te spomine
Prošlé, solzi se trpko vzdihujoč.

A ne osrčja zemlje le zaklade,
Podzemni nisi preiskal le svet,
Prehodil lože doma si, livade,
Nabiral ko bučela s cvetom cvet.

Na Té Slovenija hvaležno gleda,
Podal si šopek divnih jej cvetic,

Po Tebi je čudéč spoznala veda
Lepoto naših Vesne krasotic.

Zató, ko tu v preteklost se oziram,
V preteklost davno že minolih dnij,
Pogled boječe in temno upiram,
Oko v bolesti srčnej se solzi.

Možé v daljavi vidim neumorne,
Podpora naša, naše Slave kras,
Značaje resne, nepremične, vzorne, —
A vse zadel že smrtni je poraz.

In tam si tudi Ti! Oj, mnogo let je,
Ko v zemeljski si legel naročaj,
Iz groba pa pricvelo Ti je cvetje:
V zahvalo Tebi venec splel je Maj.

Alj dneve Tvoje davnega spomina
Krasi najbolj Ti cvet, ko Tebi mož,
Redak: — Athropoides Scopolina —
V sredini venca krasno-cvetnih rož!

izrekel svojo nezadovoljnost in zahteval, da naj jasni in opraviči svoje postopanje, hkratu pa dal mu razumeti, da naj bi se razglasil manifest, da se imajo volitve vršiti popolnem svobodno. Takoj je bilo jasno, da minister več ostati ne more, če se je zanj potegoval tudi Bismarck. Puttkamer je v pismu cesarju skušal opravičiti svoje postopanje, skliceval se je baje celo na volilni ukaz pokojnega cesarja Viljema z dne 4. januarja 1882; po katerem uradniki sicer sami smejo svobodno voliti, a delati morajo za vladne kandidate. Mi sicer ne vemo, če je res skliceval se na dotični ukaz, a toliko je gotovo, da mu je cesar pisal drugo pismo, v katerem se je izrazil, da postopanja svojega ni dovolj opravičil. Kazalo ni torej družega, nego dati ostavko, katero je cesar tudi brez obotavljanja vsprejel, kar dokazuje, da je bil že poprej odločno sklenil znebiti se pri prvi priložnosti Puttkamerja.

Omenili smo volilnega ukaza cesarja Viljema, ki je dajal vladi in njenim organom nekako pravico pritiskati pri volitvah. Temu ukazu se imajo vladni pristasi za marsikako zmago zahvaliti. Cesarjevič Friderik tedaj ni nič za ta ukaz vedel poprej, da se je bil razglasil, a pozneje ni prikrival svojega mnenja in večkrat izrekel se proti temu ukazu. To liberalno mnenje svoje ohranil je cesar do denašnjega dne in hotel jo je proglasiti celo v posebnem manifestu, kar pa dosedaj ni storil, ker ga je najbrž odgovoril Bismarck, kajti to bi bila nezaupnica na vso vlado.

Pa dovolj je, da je moral iti Puttkamer, ki je vodil dosedaj volitve. Tudi uradniki sedaj dobro vedo, da je minol čas, ko so morali vse sile porabljeni za vlado. Nemški narod ve, da bode lahko svobodno volil, in to je precej vredno. Ni dvojbe, da bodo prihodnje volitve liberalneje izpale, nego so bile zadnje.

Pomenljivo je, da se Bismarck, ko je bil v avdienciji pri cesarju, ni upal potegniti za Puttkamerja in proglasiti, da je vsa vlada z njim solidarna. Saj je vendar Puttkamer le izvrševal Bismarckovo voljo. Državni kancelar ve, da nema opraviti več s pokojnim cesarjem, da ni več varno dosti pretiti z demisijo. Prav lahko bi se mu zgodilo, da bi bila demisija vsprejeta in bil bi konec slave njegove. Cesar Friderik hoče sam vladati in to ve tudi državni kancelar. Zadnjikrat, ko je šlo na videz za važno vnanje vprašanje, za prijateljstvo z Rusijo, tedaj je cesar prijenjal, a drugače bi pa bilo, ko bi Bismarck prišel navskviž s cesarjem v notranjih vprašanjih.

Kaj bode pa sedaj? Kdo bode naslednik Puttkamerju. Skoro gotovo zopet kak konservativec ali pa narodni liberalce, kateri bode pa moral bolj spoštovati volilno svobodo. Kacega Richterja v sedanjo vlado seveda poklicati ne morejo. „Weser Zeitung“, ki je navadno dobro poučena, piše, da se ne da tajiti, da kralj želi, da bi se liberalneje vladalo. Svobodomiselná stranka pa ne bode prišla na krmilo, ker ima premalo zastopnikov v državnem in dežel-nem zboru. Poprej ne more ta stranka dobiti vlade, da se narod izreče v večje meri za njo, poleg tega je pa mnogo zavisno od postopanja njenih vodij in celo od vnanje politike.

Ta list nadalje priporoča, da bi narodni liberalci bolj podpirali liberalne intencije cesarjeve in se toliko ne ozirali na konservativce, in da bi nekaj članov svobodomiselné stranke pristopilo k narodnim liberalcem, katerim bi se potem izročilo državno krmilo.

Ta list večkrat dobiva navodila iz državne kancelije in je morda baš ta članek od Bismarcka inspiriran. Državni kancelar, ki jako sovraži svobodomiselnó stranko, hoče torej s tem, da bi ojačil narodne liberalce, preprečiti, da Richterjevi somišljeniki ne dobe v roke državnega krmila.

Bodi temu kakor koli, toliko je gotovo, da bode v Nemčiji se jela zopet utrjevati liberalna načela in parlamentarizem. Reakcija v Nemčiji je slabo uplivala skoro na vso Evropo. Po vzgledu Bismarckovem so tudi drugod začeli prezirati parlament. Preobrat politike v mogočnem nemškem cesarstvu v tem pogledu bode pa tudi blagodejno uplival na druge države, nadejamo se, da tudi na Avstrijo, kjer se je poslednja leta jako utrdilo načelo, da se parlament mora ravnati po željah vlade, slednji se pa ni treba brigati za želje parlamenta. Vsaj se v drugih zadevah tudi radi ravnajo po vzgledu Prusije. Če bode vladanje cesarja Friderika pomoglo, da bode zopet po Evropi začela pihati svobodnejša sapa, bode mu tudi drugi narodi, ne le nemški, hvaležni, ko bi tudi njegovo vladanje bilo le kratko.

Govor državnega poslanca dr. Gregorca v državnem zboru v 236 seji dne 18. maja 1888.

(Konec.)

Če pomislimo, koliko je opustošila trtna uš v družih deželah, lahko razumemo, da štajerski vinogradniki z obupnostjo in skrbjo zrejo v bodočnost. Preti prebivalstvu velika zguba na dohodkih in za-služku, zato je željno pričakujemo pomoči.

1. Reko mu: Sadite sadno drevje! Prav! Toda kje hočejo nakrat vzeti toliko sadnih dreves primernih vrst in kako poplačati velikanske stroške? Količkaj vredno štiri- ali petletno drevesce velja 50 kr., 100,000 drevesc torej 50,000 gld. Tu bi se moralo v vinorodnih krajih, katerim preti nevarnost od trtné uši, takoj napraviti okrajne drevesnice in zato dobiti podporo od države in od dežele in sicer prav hitro. Drevo potrebuje petnajst do dvajset let, da kaj prida rodi, trtna uš pa uniči trto v štirih ali petih letih.

2. Poskusi v krajih, o katerih sem omenjal, da je trtna uš že lotila se 4260 hektarov vinogradov, so pokazali, da se trte dlje upirajo trtni uši, ako se jim gnoji z umetnim gnojem. S tem bi bilo izumljeno sredstvo, da trtna uš prehitro vinogradov ne uniči, da je bode poprej mogoče premeniti v druge kulture, n. pr. v sadne vrte. Toda kako dobiti umetni gnoj brez korporacij, brez podpore s strani avtonomnih in državnih upravnih organov? Tu morajo na merodajnem mestu priteči na pomoč, sicer ne gre.

3. Nikdo ne more zagovarjati in želiti, da bi se popolnoma opustilo vinstvo na Štajerskem. Temveč treba se je kolikor moč braniti proti trtni uši in rabiti vsa mogoča sredstva proti njej.

V tem oziru velja sedaj kot jedino nekoliko zanesljivo sredstvo izgojevanje ameriških trt in na to morajo obračati pozornost ne samo prebivalstvo, temveč tudi razna narodnogospodarska društva in končno tudi državni organi.

Tako je n. pr. že 1885 leta prosila podružnica kmetijske družbe in vinarsko društvo v Slovenski Bistrici, da se napravijo vzgledni vrti, v katerih se bodo sadile ameriške trte, in da se podpirajo taki nasadi. Osrednji odbor omenjene družbe obrnil se je na visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo in dobil je z odlokom dne 29. marca 1877. sledeči odgovor:

„Ministerstvo je pripravljeno za poskušnjo osnovati trtnico za ameriške trte v Ptujem okraji in da je ministerski svetnik Pretis dobil nalog, da v kratkem pojde na Ptuj, da se potrebuje dogovori s politično oblastjo, kje bi se vzela zemlja za trtnico v najem in kdo naj bi se nastavil, da bi vodil ta kulturna dela“.

Od tega časa je minulo več nego jedno leto in nič ni slišati, da bi res osnovala za poskušnjo z ameriški trtami v Ptujem okraji državna trtnica. To je tem bolj čudno, ker se je dne 25. februarja t. l. podružnica kmetijske družbe v Ormoži obrnila naravnost do poljedelskega ministerstva, da naj za Ormoški okraj napravi trtnico z ameriški trtami, ker trtna uš sedaj naprvo preti Ormoškemu in Ljutomerskemu okraju.

Ta prošnja se dosedaj ni rešila.

Danes ne bodem stavil nikake resolucije, prosim samo vladnega zastopnika, da pojasni, zakaj se je opustilo poskuševališče v Mariboru in če bi vlada ne hotela, baš sedaj obnoviti tega poskuševališča, da bi se ondu zasajale ameriške trte v večjem številu in da bi vinogradniki ondu dobivali zastonj ali pa vsaj za majhen denar ameriških trt, in zakaj se obečana obrtna šola v Ptujem okraji ni osnovala in prošnja Ormoške podružnice kmetijske družbe za trtnico za poskušnjo z ameriški trtami ni rešila. Prebivalstvo želi zvedeti, pri čem da je, če se bo nanje oziralo ali ne.

Trtna uš je tako nevarna postala za štajersko vinstvo, da se ne sme več časa zgubljati za potrebne priprave. Če bodo zamudili zlasti poklicani avtonomni in državni organi, če bi jim kedaj utegnili očitati: „Deliberante Romano Sagnatum perit“ to se pravi: „Deliberante agriculturae ministerio vineae perierunt.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. junija.

Deželni zbori bodo sklicani v avgustu, kakor zatrjujejo nemški listi. Zborovali bodo pa le

malo časa, ker se v septembru snide državni zbor. Rešili bodo le deželne proračune in druge najnujnejše stvari.

Učno ministerstvo hoče baje odpraviti nemško gimnazijo v Tridentu in osnovati italijansko gimnazijo v Roveredu. To so želeli italijanski Tirolci in vlada jim je obljubila, če bodo glasovali za nov davek na žganje. Ker so glasovali za vlado, bode se jim želje izpolnile. Nemška gimnazija v Tridentu bila je slabo obiskovana in popolnem nepotrebna. Njen jedini namen je bil razširjenje germanizacije.

Pogajanja mej Čehi in vlado ne bodo ostala brez uspeha. Učni minister hoče jim v marsičem ustreči. Ustreglo se bode željam Čehov za stran srednje šole v Plznu in ukazalo je že Iglavski občini, osnovati češko ljudsko šolo. Tudi se bode kmalu vsprejela češka gimnazija v Opavi v državno oskrb. Za češko obrtno šolo v Pragi se bode gradilo novo poslopje. V kratkem pa hoče Gauč proglasiti nov dislokacijski ukaz, s katerim bode popravi, kar je z lanskim sprdil. Če se bode res vse to uresničilo, bodo Mladočehi prišli v veliko zadrego, ker se bodo Staročehi lahko sklicevali, da se z zmernim in složnim postopanjem več doseže, nego z rušenjem discipline in neumestno opozicijo.

Vnanje države.

Ruski listi svetujejo srbskim liberalcem in radikalcem, da naj se združijo in složno pobijajo avstrijski upliv. Iz Belega grada pa že tudi prihajajo poročila, da bodo liberalci in radikali podpirali drug drugega pri volitvah.

Kakor „Svoboda“ piše, bode odstopilo še 25 višjih bolgarskih častnikov, ko bi odstopil Stambulov. Večina naroda bi zgubila vse zaupanje v kneza in njegovo stališče bi bilo izpodkopano, kakor je v svojem času bilo Battenberžanovo. Če oficijozni list tako piše, morajo odnosi mej knezom in vlado biti jako napeti.

Berolinski oficijozni listi nehali so napadati Rusijo in se tembolj zaganjajo v Francijo. Vsi trobijo, da Rusija ne bode pomagala Francozom proti Nemčiji, ker želi, da se ohrani mir. Kolikor je moč v črnih barvah slikajo pa stanje v Franciji. Najbolj se pa zaganjajo v Boulangerja in ga kolikor se dá smešijo. Ravno tako francoski radikalizem pretiravajo. Vidi se pa iz njih pisave, da je njih jedini smoter, da bi preprečili zvezo mej Francozi in Rusi.

Dopisi.

Iz Semiča 8. jun. [Izv. dop.] (Pogreb graščaka Frana Kuralta.) Vsak zaveden Belokranjec gleda z nekim posebnim spoštovanjem na grad Turn pri Semiči, dobro vé, zakaj ga čišla. Na Belokranjskem je sicer mnogo drugih gradov, starih, lepših in večjih, ali Belokranjec jih ne mara, dobro ve, zakaj jih ne mara. Najnovejša zgodovina ga uči, kaj bi moral revež še trpeti, ako bi prevladali nazori nekih lastnikov teh gradov. Zato mu se pa srce širi, kedar pogleda gradič beli, kjer se njegova pesen goji, kjer se njegova reč govori, ta je dvorec mili priljubljeni, tukaj stanuje obitelj vse časti vredna, vprašaj glavarja, kmeta ali dekana, slišal bodeš, da je zares spoštovana. Članovi te poljudne rolbine so se povsod izkazovali kakor pravi prijatelji naroda; Slavoljub Kuralt, Seminiški župan, prišel je bil pred presvetlega našega cesarja v Ljubljano v narodni noši, v tej noši dal se fotografirati in razdeljeval je te fotografije s ponosom svojim znancem; Božidar, da si c. kr. sodnijski pristav, bil je pravi osnovatelj ljudskih veselic, in kot predsednik čitalnice Črnomeljske storil je toliko za narodno stvar, da je čitalnica Črnomeljska onday v pravem pomenu besede slovela; celo operete so se pele; in Franjo bil je pravi brat Božidarov in ker je bil mlajši, se je tudi od njega učil. Nikdar ne bom pozabil veselice v Črnomlji, kjer so se upravo Kuralti v pričo obče-spoštovane svoje matere odlikovali tako pri predstavi, kakor na pevskem odru in na plesišču, posebno je Franjo bil nadarjen glumač, tako se ga je prijel prišvarek „Glažek“, katerega je zares divno igral. Našel si pa te gospode pri vsaki narodni svečanosti, bila ona v Črnomlji, Semiči ali v Metliki, v Gradci ali kje drugje, gotovo pa pri slavnostnem gospodu dekanu v Semiči, kedar je s svojim velikim obedom častil Antona Padovana in viteški gostil maogobrojne svoje častilce, katerim obedom je redno predsedovala visoka častita gospa Kuraltova, blagost in prijaznost sama. Kedar se je pa vzdignil volilni vihar, videl si Kuralt vsakega na svojem mestu, hodili so, budili in zbirali volilce pod našo zastavo. Tu se je prav pokazal jekleni neustrašljivi značaj narodnjakov Kuraltov.

Zato bodi Bogu potoženo, da so taki junaki v najboljših svojih dobah tako naglo drug za dru-

gim v črno zemljo popadali, Božidar l. 1881., preblaga mati za njim, Slavoljub pred leti v toplicah Gleichenberg in letos dne 6. junija razobesila se je črna zastava s Turna za najmlajšega Kuralta, za Frana, ki je umrl v 40. letu.

Ker je ta obitelj zares blagotvorna, ljubi jo vse staro in mlado v našem kraju, zato je pa tudi bil pogreb vsakega njih velikansk za naše razmere, zato je pa tudi bila udeležba pri sprevedu Frana mnogobrojna, občna. Tu si videl duhovnikov z one strane Gorjancev, c. kr. okr. glavarja, cesarskih in privatnih uradnikov iz Metlike, Črnomlja in okolice, c. kr. notarja iz Metlike, mnogo dam, učiteljev, učencev in dolgo vrsto naroda. Krasni so bili venci s širokimi trakovi na lepi krsti od žalujoče soproge, brata, Dragotina, obitelji c. kr. nadsodniškega svetovalca Logarja, od prijateljev in dr. Ko je prišel spreved v Semič in po opravljenih molitvah v župni cerkvi pred grob, ki je mej čerkvijo in župnim dvorom in ko izmoli prečastni g. dekan s solzami v očeh za dragega mu prijatelja sv. oče naš, pregovori žalostnim spremljevalcem g. Navratil blizu tako-le:

Slavno, častito spremstvo!

Skrivni so sklepi previdnosti božje, pa tudi odločni. Proti njim nema človeška sila druge pomoči, kakor udanost. Če nikjer na svetu, udanost je človeku največja tolažba, kadar pred odprtim grobom stoji.

Ravno 7 let je, kar smo izročili materi zemlji drage telesne ostanke nepozabljivega Božidara, c. kr. sod. pristava, vrednega potomka odličnega graščaka s Turna, moža, domoljuba jeklenega značaja, kateremu je bil rodoljubni pot stalen, kakor je stalen zvezdam na nebu, — kmalu za njim položili smo k večnemu počitku obče spoštovano gospo, zlato mu mater in z nevenljivimi cveticami posijali njeno gomilo, — pred nekolikimi leti pa je stigel iz daljine tužen glas, da je Slavoljub, drugi spoštovani zastopnik visokočislane obitelji Kuraltov na veke zatisnil svoje oči, ne da bi bil videl pri zadnjem vzdihljevi svojega brata, ljubi svoj dom — in danes, kam zremo mi? zremo žalostni v globoko jamo, v črno zemljo, kjer bode počival dragi naš Franjo.

Zares hudi so udarci, ki so se usuli na domoljubni grad Turn, neizprosna je kosa, ki je v kratkem toliko nam milih pokosila; ali vse to brez božje volje ni bilo.

Komaj je dve leti, kar je naš „vesti“ Franjo peljal svojo ljubljeno nevesto pred sv. altar, komaj dve leti, kar sem mu pri krasnem svatovskem stolu zakonsko srečo nazdravljal, nazdravljal jaz in drugi prečastiti svatje in — danes stojim pretresen tū kakor i Vi — da mu grudico zemlje na krsto spustim.

Da-si vem, da je vsaka beseda zastoj, da Te ljubi brate, niti naši klici, niti prošnje, niti molitve več ne obudé, vendar govorim v Tvojo slavo in v slavo častite Tvoje rodbine, pa tudi v naše zadoščenje in rečem, da si bil že v svoji mladosti naudušen rodoljub, da si iz čistih patrijotičnih namenov, kolikor si mogel, podpiral kulturne i narodne naše zavode, da si vsikdar zvesto stal pod našo sveto zastavo z zlatim napisom: „Vse za vero, dom, cesarja“, in da si v hudih volilnih borbah, **ko je marsikateri le svoje koristi lovil**, neustrašeno delal za pošteno zmago. S tem si si postavil lep trajen spomenik.

Škoda le večna, da to polje našega napredka zapusti tak mlad junak, ki je komaj prispel do poldneva svojega življenja, to je čas, ko človek stoji na vrhuncu svojih močij; zato Te pa bomo, dragi Franjo, tem težje pogrešali, zato Te pa ne bomo nikdar pozabili, ampak kakor pri pretužnem tem slovesu klicali bomo Ti vsikdar: „Slava Ti, mili Franjo! Bog Ti daj nebesa!“

Ta prekrasni govor napravil je na vse navzoče globok utis. Vsaj pa ni bil tudi nihče v toliko poklican tako nauduševalno prepričevalno povzdigniti svoj glas, kakor baš g. Navratil, kateri je malo da ne že osivel v narodnem boji, ki ga je zlasti prejšnja leta kruto morala biti tužna Belokrajina, vedno še z mladeniškim ognjem, izbranimi besedami in z tako umestnim pathosom pogodi ravno pri takih in enakih prilikah, kjer je treba osvetliti značaj dotičnikov, — pravo, kakor je to dano le redko komu na Belokranjskem.

Domače stvari.

— (V čast svetih slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda) bode se po ini-

cijativi „Sokolovej“ in s sodelovanjem pevskega zbora Ljubljanske čitalnice v nedeljo dne 10. julija t. l. ob šestih zjutraj čitala svečana sv. maša na Rožniku.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Premarljivi tajnik slovenskega kluba na Dunaji, gospod Josip Ciperle, je zopet poslal lepo vsoto 19 gld., katero so zložili za našo šolsko družbo častiti člani slavnega kluba. Slava vrlim rodoljubom; Bog jim nakloni posnemačev i v domovini!

— („Glasbena Matica“) priredila bode na 8. dan julija dopoldne ob 11. uri v redutni dvorani velik koncert, kakeršnega menda še ni bilo v Ljubljani. Nastopili bodo pri tem koncertu operna pevca: tenorist Pogačnik, basist Weiglein in virtuos na kontrabasu Blaž Fišer, moški zbor pa bode štel do 150 pevcev. Več o tem koncertu pri priliki.

— (Slavni slikar Charlemont) pripeljal se je včeraj v Ljubljano in bode obiskal nekatere kraje naše dežele, da si nabira pravih motivov za svoje krajevne slike za cesarjevičovo delo: „Die öst. ung. Monarchie in Wort und Bild“.

— (Imenovanje.) Davčni pristav g. Fran Zajec imenovan je davčnim nadzornikom.

— (Konfiskacija) zadela je poslednjo številko „Soče“ zaradi uvodnega članka „Zora puca, bit će dana“, v katerem se je opisoval slovstva napredek v Istri.

— (Olepšava mesta.) Deželna vlada je dovolila, da se zasuje jarek ob Tržaki cesti pred muzejem Rudolfinumom.

— (Za okraja Kamniški in Logaški) je c. kr. poljedelsko ministerstvo dovolilo okrajna živinozdravnika ter s tem odlokom ustreglo prošnji deželnega zbora. Služba za Kamnik bode razpisana že za l. 1889., za Logatec pa za 1890. l.

— (Na novo sestavljeni mestni zdravstveni svet) imel je svojo prvo sejo v petek dne 8. t. m. Navzočni g. župan Grasselli pozdravil je člane zdravstvenega sveta ter pozval skupščino da se konstituirajo. Soglasno bil je izvoljen načelnikom občinski svetnik dr. vitez Bleiweis Trsteniški, načelnikovim namestnikom mestni fizik dr. Roblek, zapisnikarjem I. mestni komisar Tomec. Mestni fizik poročal je obširno o minoli epidemiji in stavljajal konečno nasvete, kako bi se v prihodnje ubranili osepnic. Mej drugim predlagal je, naj se v mestu ustanove tri postaje, kjer se bodo po mestnih zdravnikih cepili in precepljali otroci, dalje naj se dadó majhne nagrade onim materam, katerih otroci so bili cepljeni ali z izredno lepim uspehom cepljeni na novo. Priporočal je dalje, da si mesto omisli pripraven voz za prepeljavanje za kužnimi boleznimi zbolelih iz njihovih stanovanj v bolnico. Vsem tem nasvetom pritrtil je mestni zdravstveni svet ter je bode priporočal mestnemu magistratu v izvršitev. Dalje sta občinska svetnika gg. dr. Gregorič in vitez Zitterer nasvetovala, kako bi se bolj primerno organizovalo odvažanje fekalij iz mesta, kako naj bi se znanprej uspešneje skrbelo za poimetanje in škropljenje ulic; ta dela naj bi se izvrševala ali po noči ali saj prav zgodaj zjutraj, da se ne bodo po sedanjem načinu z uličnim prahom polnila stanovanja. Odprava teh nedostatkov priporočajo se mestnemu magistratu. Člani mestnega zdravstvenega sveta za leto 1888 do 1889 so sledeči gospodje: Občinski svetniki dr. vit. Bleiweis, dr. Gregorič, vit. Zitterer; izmejskega občinstva A. Kremžar, upravitelj deželne bolnice in trgovec Roeger, odposlanec društva zdravnikov dr. Kapler; izmejskega mestnega uradništva pa fizik dr. Roblek; mestna zdravnik dr. Ambrožič in Illner, inženir Duffé in I. mestni komisar Tomec.

— (Prostovoljna požarna bramba Ljubljanska.) (Konec.) Vršijo se potem obljuba požarnih brambovcev za nove dve leti. Stotnik g. Doberlet pri tej priliki izraža svoje obžalovanje, da je udeležba še vedno prepričala, a nadeja, da se bode to sčasoma na bolje obrnilo. Stotnik Doberlet stori potem obljubo v roko župana Grassellija, društveniki pa v roke stotnika Doberleta. Pred obljubo zahvali se stotnik Doberlet županu za dosedanje podporo, in priporoča društvo za nadaljno naklonjenost. (Dobro! Živio!) Po nasvetu g. Bitenca bil je g. Doberlet z vsklikom zopet jednoglasno izvoljen stotnikom, kateri volitev vsprejme, proseč, da ga novi odborniki in sploh vsi udje v prid občini podpirajo. (Občno odobravanje.) Župan g. Grasselli čestita stotniku g. Doberletu, da je zopet jednoglasno izvoljen na važno, imenitno in odgovorno mesto. Njegova izvolitev je g. županu

poročstvo, da bode požarna bramba tudi nadalje uspešno delovala in s svojim smotrom popolnem ustregla. Gosp. župan čestita na tej izvolitvi vsem članom, zagotavljač je svoje podpore, kakor doslej, zjamči njim pa tudi naklonjenost mestnega zastopa pri njih trudapolnem bratoljubnem delovanju. (Dobro! Živio!) V odbor so bili izvoljeni kot poveljniki: Albin Ahčin, Fran Schantel, Henrik Galle; za njih namestnike: Josip Gerber, Dragotin Bitenc in Tone Kavčič; kot zapisnikar Avgust Drelse; kot zaupni možje: Dragotin Hinterlechner, Ivan Jordan, Dragotin Coriari. V pregledovalni odsek za račune: Dragotin Ahčin, Oroslav Dolenec in Dragotin Kalmus. Konečno se po nasvetu g. Bitenca še jednoglasna zahvala izreče vodji g. Belarju, kateri vsako leto pri sv. Florijana društveni maši orglanje in petje preskrbuje brezplačno.

— (Nagla smrt.) Mlada mlekarica, 21letna hči Zakotnikova iz Gorenje Šiške, zgrudila se je danes zjutraj ob 7. uri v Kolizejski mesnici in bila takoj mrtva. Srčni mrtvoud bil je baje vzrok nagle smrti.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri drugi včerajšnji obravnavi zatožen je bil hudodelstva rop 19letni mizarski pomočnik Janez Marn. Dne 9. marca t. l. popoldne sešel se je v Doblicah v neki gostilnici z Andrejem Zupanom, jako denarnim možem, in ga spremljal na Mengiški cesti proti domu. Večkrat je Marn vabil Zupana, naj bi šla še v kako krčmo, a Zupan je dosledno odmajeval. H kratu si je stisnil Marn klobuk na oči in pogledal nazaj, ali kdo ne pride, potem pa podrl starega Zupana v cestni jarek, zatisnil mu usta in mu vzel iz žepa mošnjček s 7 srebrnimi goldinarji in 70 kr. drobiža; preiskoval je še Zupana, ali nema listnice, potem pa zbežal z denarjem. Marn priznava vse, kar je Zupan povedal, samo to zanikava, da bi bil iskal listnice. Porotniki so njim stavljeno vprašanje potrdili in obsojen je bil Marn na pet let teške ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem.

— (Zavržena terna.) Pri tretji včerajšnji obravnavi bil je zatožen hudodelstva goljufije posestnik Anton Goršič, po domače Grčar iz Št. Jurija na Dolenjskem. Na zatožno klop prišel je zaradi tega, ker je imel Tržaške loterije riskontro, na kateri je bilo zadetih 730 gld. in sicer na številke 43, 73 in 74. Ko je Goršič prišel v Urbasovo kolekturo malo menj, kakor 3 mesece pozneje, ko so bile številke vlečene, povedalo se mu je, da je terna v prepovedi, vsa stvar pa v rokah policije. Stara Meta Jernejčič iz Jarš trdi namreč, da je plačavši franke, tudi zašla v Urbasovo kolekturo, ondu iz vrečice potegnili tri številke in nánje stavila 20 kr. Njena prijateljica in jako marljiva „loteristovka“, mlekarica Jeras, začudila se je nekda zeló zagledavši staro Jernejčičevko tudi jedenkrat v loteriji. Pokazala jej je slednja tudi riskontro, da jej je povedala, katere številke je stavila, ker Jernejčičevka niti številke ne pozna. Ko so v soboto prišle številke iz Trsta in je bila na rečene številke zadeta terna in so ljudje ugibali, kdo je pač srečnejši, ki je terno zadel, oglasila se je takoj Jeras, češ, da ona že ve za srečno kmetico, katero bode o njeni sreči takoj obvestila. Ko Jeras Jernejčičevko čez nekoliko dnij na trgu sreča, vpraša jo, zakaj da je ni po terno. Jernejčičevka pa jej pove, da je neko nedeljo v Lingovih ulicah stala pred loterijo in ker sama številke ne pozna, nekemu kmetu pokazala riskontro, da bi jej povedal, je li kaj zadela, ali pa nič. Ta jej je odvrnil, da nič, na kar je ona riskontro zmečkala in proč vrgla. Obe sta hiteli v Urbasovo loterijo, a ker se brez riskontra nič ne izplača, izročila se vsa stvar sodišču in ker je Goršič hotel s svojim riskontrom dobiti terno, prišel je na zatožno klop, ker se je sumilo, da je on Jernejčičevko varal in potem zavrženi listek pobral. Pri obravnavi je Goršič odločno trdil, da je dotične številke sam stavil, dasi dne natanko ni vedel povedati, ker hodi večkrat v Ljubljano. Jernejčičevka pa je trdila, da se jej zatoženec zdi prav isti mož, ki jej je v Lingovi ulici rekel, da ni nič zadela. Zaslišanih je bilo več prič, ki so za obtoženca ugodno ali neugodno govorile. Goršiča je dr. Krisper izvrstno zagovarjal in porotniki (načelnik g. Paternoster) so ga po dolgem posvetovanju z 10 proti 2 glasoma nekrivim proglasili. Meta Jernejčič naj sedaj išče svoje terne civilnim pravnim putem. Pri obravnavi bilo je razen kriminalnih doktorjev tudi mnogo loterijskih sester Ljubljanskih.

— (Strela) udarila je dne 8. t. m. popoldne proti 2. uri v Lipcah blizu Čepnega pri Postojini v posestnika Janeza Kranjca drobnico. Ubila je 26 ovac in omamila petletnega pastirja Janeza Kranjca, kateri pa se je kmalu zopet zavedel, ker je bila pomoč takoj pri rokah.

— (Vabilo.) Narodna čitalnica in pevsko društvo „Lira“ v Kamniku priredila 24. junija izlet v divno-romantično Bistriško dolino. Odhod ob 6. uri zjutraj. K obilnej udeležbi vabita odbora.

— (Popravek). V včerajšnjem listu bi imelo stati, da je gospod Edvard Globočnik promoviran doktorjem na vseučilišči v Gradcu.

— (Razpisano) je mesto računskega oficijala pri računskem oddelku finančnega ravnanstva kranjskega. Prošnje v 4 tednih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Strassburg 11. junija. Kakor javlja deželni list, prekoračili so zares nekateri gojenci Meške vojne šole po pomoti ali pa nevednosti francosko mejo blizu Amanweilera. Krivci bodo se kaznovali, naj Francija reklamuje, ali pa ne, ker imajo vsi nemški vojaki točno povelje, da brezpogojno respektujejo mejo francosko.

Pariz 11. junija. Waddington in Salisbury menjala sta danes v Londonu podpise o Sueskem dogovoru.

Algijer 11. junija. V pokrajini Constantine pojavila se jata kobilic zdržema 10 kilometrov na dolgo, 10 kilometrov na široko. Pokrajina je popolnoma opustošena.

Banjaluka 12. junija. Cesarjevič Rudolf ogledal si je danes zjutraj tukajšnje vojaštvo in se ob 8. uri odpeljal v Gradiško.

Sofija 12. junija. Izvestje Reuterjevo: Nemški konzul, ki zastopa tudi ruske interese, zahteval je zadoščenja, ker se je v neki gostilni v Ruščuku insultovala podoba carjeva. Preiskava je dognala, da podoba carjeva ni poškodovana, ampak da se je le zamenila s podobo junaka bolgarskega. Ministerstvo odredilo, da se kaznuje carinski uradnik, ki je to zakrivil. Ruščuški dogodek je s tem končan.

Potsdam 12. junija. Oficijalno izvestje: Cesar vedno težje požira, tako da je uživanje jedil težavno. Vsled tega čuti se cesar slabejega, kakor doslej.

Trajni zdravilni uspeh. Vsakršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vapošno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (31—8)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-8)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—133)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Loterijske srečke 9. junija.

Na Dunaji: 87, 26, 8, 79, 16.
V Gradcu: 3, 66, 81, 39, 11.

Tuji:

11. junija:

Pri **Slonu**: Andelmann, Selemba iz Trsta. — Avsterlic z Dunaja.
Pri **južnem kolodvoru**: Kralowski z Dunaja. — Plepelic iz Grada.
Pri **avstrijskem cesarji**: Ravnihar iz Bohinjske Bistrice.
Pri **Maliči**: Kleinpeter z Dunaja. — Fišer z Reke. — Engelmann iz Tržiča.

Umrli so v Ljubljani:

11. junija: Martin Kössner, komptoirist, 39 let, Marije Terezije cesta št. 10, za jetiko. — Angela Lapajne, konduktirjeva hči, 2½ mes., Poljske ulice št. 38, za sušico. — Helena Ogrin, mizarjeva hči, 2 mes., Karolinska zemlja št. 1, za katarom v črevih.

V deželnej bolnici:

5. junija: Tomaž Lunder, gosač, 67 let, za jetiko.
6. junija: Marija Dežman, kuharica, 26 let, za vro činsko boleznijo.
8. junija: Avgust Maier, delavčev sin, 15 let, za črevesnim protinom. — Meta Brodnik, gostija, 90 let, za vnetjem sapnika.
9. junija: Jurij Bukovec, pastir, 17 let, za jetiko.
10. junija: Fran Jelenc, krojač, 37 let, za jetiko.
11. junija: Anton Grum, mizar, 29 let, za petečami.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. junija	7. zjutraj	737.6 mm.	15.6°C	sl. jvz.	obl.	
	2. popol.	737.2 mm.	24.0°C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.6 mm.	18.2°C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 19.5°, za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 12. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danés
Papirna renta	79.35	—	79.30
Srebrna renta	81.00	—	80.95
Zlata renta	110.00	—	109.90
5% marena renta	94.35	—	94.20
Akcije narodne banke	865.00	—	864.00
Kreditne akcije	286.10	—	284.50
London	126.40	—	126.45
Srebro	—	—	—
Napol.	10.01½	—	10.02
C. kr. cekini	5.94	—	5.95
Nemške marke	61.95	—	62.00
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	40 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	166	25
Ogerska zlata renta 4%	99	99	40
Ogerska papirna renta 5%	96	96	30
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	105	30
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	7
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	127	127	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	99	75
Kreditne srečke	180	180	—
Radolfove srečke	21	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	—
Tramway-društ. velj. 170 gld.	a v.	230	50

Zahvala.

Za mnoge dokaze najsrčnejšega sočutja za časa bolezni in za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu mojega nepozabljivega soproga, gospoda

FRANA KURALTA,

kakor tudi za poklonjene krasne vence izrekam v svojem in v imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

(422) Kristina Kuralt, roj. Železnik.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trštvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Debelost, medlost se po noveji metodi gotovo odpravi. Vse kožne bolezni, kot grinte, žoltina, ogrei, pege, rudeče nosove in roke, bolezni las se radikalno ozdravijo. Pike od osepne in kocene po obrazu se za zmiraj odstranijo. V vsakem kosmetičnem vprašanju daje se svet. Navodi, kako se zdraviti, dajo se pismeno, če se vse obširno poroči in se priloži marka za odpis v pismu z naslovom: (346—5)

„Hygiea-Officin“ Breslau II.

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedee in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji. (745—16)

Na prodaj je mlin

v Količevem h. št. 22, pri Viru, okraj Podpeč, na Kranjskem, v neposredni bližini Dunajske državne ceste, 2 milji od Ljubljane, 30 minut od bodoče železniške proge „Ljubljana-Kamnik“, — s sedmimi kolesi, izvrstno zidan in ohranjen, na levem bregu Bistrice, s pripravnim stanovanjem vred, nadalje z mnogimi trdno stavljenimi gospodarskimi poslopji, hlevi in shrambami za žito, nadalje s pripadajočim „fundus instructus“-om, eventuelno tudi z vsemi zemljišči, travniku in gozdi (skupaj 170 oral). — Mlin porabiti bi se dal tudi v druge tovarniške namene.

Dalje poizvedbe pri lastnikih Jakoba Hočevarja dedičih v Trstu, Barriera vecchia št. 17. (394—6)

Neračte prehlédnouti!

Suchého bylinný výtažek, jenž jest již po mnoho roků v rodině jeho dědičným, po mnoha let zkoušený a osvědčený prostředek proti dně, hostei, loupání ťdů, pichání a třesení těla, křeči, nastuzení, ochromnutí, vyvrtnutí, bolení na prsou, otoku mandlí, bolesti v křiči, dlouholeté slabosti těla a t. d. účinkuje rychle a jistě proti zde uvedeným nemocím. Sta poděkovacích dopisů svědčí o jeho dobrém účinku. Zasílá jej v láhvích i s návodem

V. Suchy, Mladá Boleslav č. 111.

Vaše Blahorodí!

Vásemu osvědčenému mazání mám co děkovati, že jsem opětně mého bývalého zdraví nabyl a neopomenu nikdy Vaše výtečné mazání proti dně, hostei a t. d. každému trpícímu podobnou nemocí co nejvčeleji doporučiti.

Znamenám se Vám v účtě oddaný (416—2)

Jan Kleibl,

18/3 1888. kníž. dozorce lesů na statku Parniku.

Zavod za pohištvo in dekoracije Frana Doberlet-a

Franciškanske ulice št. 14 — Ljubljana — Dunajska cesta h. štev. 8

priporoča svojo jako bogato zalogo

oprav za spalnice, jedilnice in salone,

— pohištva vsake vrste, —

od najpriprostejšega in najcenejšega do najfinejšega. — Velika zaloga obojev, rouleaux, okenskih karniš, zastorov, preprog in snovi za hišno opravo.

Oprava za cela stanovanja, hotele, kopelji, gostilnice, kavarne.

Priproste in razkošne

ženitovanjske bale, — solidno in ceno izdelane.

Vsakovrstne dekoracije.

Jaz prodajam pod jamstvom le dobro brezhibno blago po jako nizkih cenah, — po sporazumljenji tudi proti obročnim plačilom — in priporočam torej svoj zavod vsem, zlasti pa velečastim gospodom duhovnikom za izdelavo dekoracij za cerkvene namene. (353—4)

Z velespoštovanjem Fran Doberlet.